

LAKIALOITE 21/2004 vp

Laki asumistukilain 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteessa ehdotetaan, että asumistuen määrän tarkistukseen johtavaa kuukausitulojen euromääristä tarkistusrajaa korotetaan, kun kyse on ruokatalouden kuukausitulojen kasvamisesta. Voimassa olevan asumistukilain 15 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan asumistuen määrä tarkistetaan, jos ruokakunnan pysyvät kuu-

kausitulot ovat nousseet tai alentuneet vähintään 160 euroa. Lakialoitteessa ehdotetaan em. lainkohdan muuttamista siten, että ruokakunnan pysyvien kuukausitulojen tulee nousta vähintään 350 eurolla tai alentua vähintään 160 eurolla, jotta asumistuen määrä tarkistetaan.

PERUSTELUT

Asumistuki on tarveharkintainen järjestelmä, jossa tukea myönnetään ruokakunnalle ruokakunnan yhteenlaskettujen bruttotulojen perusteella kohtuullisista asumismenoista. Tukea myönnetään aina vuodeksi kerrallaan, mutta tuen määrä tarkistetaan myös kesken tukikauden, jos ruokakunnan tulot nousevat tai laskevat vähintään 160 euroa kuukaudessa.

Tulojen muutoksen perusteella tehtävän tarkistamisen kynnyksiä alennettiin 2 000 markasta 1 000 markkaan vuonna 2000. Käytännössä uusi tarkistusraja on osoittautunut ongelmalliseksi. Se aiheuttaa suuren määrän asumistukipäätöksiä ja näin ollen lisää byrokratiaa. Asumistukilain perusteella perheenjäsenten on hankalaa ottaa vastaan osa-aikatyötä, koska jos bruttotulot ovat nousseet yli 160 euroa kuukaudessa, tehdään ruokakunnalle uusi asumistukipäätös ja asumistuen määrä pienenee tai tulojen perusteella hylät-

tään koko asumistuki. Koko ruokakunnan tulotason muutosten mittarina tarkistusraja on liian alhainen yhdessä sen kanssa, että asumistuen pysyvät kuukausitulot määräytyvät usein työttömyys- ja työssäolojaksojen keskiarvotulojen mukaan. Nykyinen tilanne johtaa usein siihen, että tukipäätöstä joudutaan oikaisemaan takautuvasti, kun todelliset tulot ovat poikenneet arvioituista. Tästä aiheutuu liikamaksuja ja takaisinperintää. Tällöin syntyy kannustavuuden ja työllistymisen kannalta ongelmallisia tilanteita, jolloin ansiotyöhön menosta ei ole taloudellista hyötyä ja liikamaksun perintä saatetaan kokea rangaistuksena yrittämisestä.

Myös ympäristöministeriö on selvittämässä Kansaneläkelaitoksen kanssa, voitaisiinko tulotarkistuksen raja nostaa takaisin aikaisemmalle noin 300—350 euron tasolle ja voitaisiinko tuki

mitoittaa alun perin paremmin niin, että sitä ei jouduttaisi oikaisemaan takautuvasti.

Uudistuksella voitaisiin vähentää tukien kesken vuotta tapahtuvia tarkistuksia sekä tästä johtuvia takaisinperittävien tukien määriä. Muutos mahdollistaisi pienten lisäansioiden hankkimisen ja kannustaisi paremmin työllistymiseen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

asumistukilain 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 4 päivänä kesäkuuta 1975 annetun asumistukilain (408/1975) 15 §:n 1 momentin 1 kohta, sellaisena kuin se on laissa 542/2001, seuraavasti:

15 §

Asumistuen määrä tarkistetaan:

1) jos ruokakunnan pysyvät kuukausitulot ovat nousseet 350 euroa tai alentuneet vähintään 160 euroa;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Helsingissä 9 päivänä maaliskuuta 2004

Marjaana Koskinen /sd
Valto Koski /sd
Erkki Virtanen /vas
Arto Seppälä /sd
Tuula Väättäinen /sd

Leena Rauhala /kd
Paula Risikko /kok
Anneli Kiljunen /sd
Esa Lahtela /sd